

Tadorna ferruginea (Pallas, 1764)

Огар
(Огарь)

Таксономічна належність

Клас – Aves – Птахи – Птиці. Ряд – *Anseriformes* – Гусеподібні – Гусеобразные. Родина – *Anatidae* – Качкові – Утиные.

Природоохоронний статус

3 (рідкісний). Червона книга України – вразливий. МСОП – (LC).

Ареал виду, поширення в області

Поширений у степовій і пустельній зонах від Південної Європи і Північно-Західної Африки до Забайкалля та верхів'їв р. Лена. В Україні поширений на півдні та сході. Зимує на Сиваші та на Південному Сході Криму, на решті території – залітний. На Дніпропетровщині траплявся у Криворізькому, Апостолівському, Новомосковському, Павлоградському районах.

Біоекологічна характеристика

Птах менший за свійську качку. Розмах крил 1047–1120 мм. Вага 800–1600 г. Пролітний, лі-

Птахи / Aves

туючий, спорадично гніздовий вид. Активний вдень. Трапляється з березня по листопад. Біотопи – озера, лимани, урвисті береги річок. Найчастіше трапляється на солончакових терасах річок Вовча, Самара, Оріль, затоках Дніпра, зрідка – відстійниках на Криворіжжі. Поліфаг (зелені частини рослин, насіння, дрібні водні тварини). Моногам. Гніздується в квітні – травні. Гнізда влаштовує у норах лисиць, борсуків, тріщинах, розщелинах берегів.

Наукове та практичне значення

Важливий елемент водних еко-

систем. Об'єкт спортивного полювання, відстріл заборонений.

Чисельність і причини її зміни

В кінці XIX і на початку XX сторіччя постійно в невеликій кількості гніздився на території області. В подальшому його чисельність різко зменшилась і почала зростати з кінця 1970-х – початку 1980-х років. З 2000 року відмічаються одиничні випадки зальоту 1–3 особин, максимально – до 8 особин, можливе гніздування на заході і півдні області. Останній випадок спроби гніздування спостерігався в яружно-балковій системі Присамар'я у 2005 році.

Причини зміни чисельності

Браконьєрство, зростання чисельності лисиць, утримання птахів у парках, мисливських та приватних господарствах, зоопарках.

Заходи охорони

Охороняється в заказнику державного значення «Комарівщина».

Основні джерела інформації

Сижко, 2007; Булахов, та ін., 2008; Настаченко, 2010; особисті повідомлення Бредбієра П. В., Черниша С. В.

Автор: Коцюруба В. В.
Фото: Коцюруба В. В.